

ZU-23-2

23 mm Dwulufowy zestaw przeciwlotniczy ZU-23-2

Broń – 34. Śląski Dywizjon Rakietowy Obrony Powietrznej

23 mm podwójnie sprzężony, holowany lufowy zestaw przeciwlotniczy został opracowany jako prototyp w Związku Radzieckim w 1956 roku i przyjęty do uzbrojenia pięć lat później (w 1961 roku), pod oznaczeniem ZU-23. Zestaw przeciwlotniczy został opracowany w radzieckim Biurze Konstrukcyjnym CKB-14 w Tule, pod kierownictwem Nikołaja Afanasjewa i Nikołaja Marakowa (konstruktorów działka AM-23). Nowy zestaw miał zapewniać osłonę przeciwlotniczą na bezpośrednio małych dystansach, dla poruszających się własnych kolumn na postojach i w marszu.. Dlatego też bardzo istotna była stosunkowo mała masa całego zestawu oraz jak najkrótszy czas przejścia z położenia marszowego w bojowe. Dlatego też w jego konstrukcji zastosowano technologię tłoczenia blach i spawania (również zastosowane w zestawie podwozia i łoża, które posiada bardzo zwartą budowę). Przesławianie zestawu z położenia marszowego w bojowe i odwrotnie, odbywa się szybko i to jedynie siłami samej obsługi zestawu. W razie zaistniałej potrzeby, np. w czasie trwania krótkich postojów podczas holowania armaty, możliwe jest też prowadzenie ognia z armaty,

bez konieczności przestawiania jej w położenie bojowe, jednak przy mocno ograniczonych kątach ostrzału. Zestaw przeznaczony jest do zwalczania nisko lecących celów powietrznych na odległościach do 2,5 km.

W składzie zestawu wchodzi dwie armaty automatyczne typu TBK-507 (w indeksie GRAU 2A14), różniące się tylko kierunkiem zasilania armat w amunicję. Dzięki wysokiej szybkostrzelności teoretycznej armat oraz mechanizmowi blokady przed wystrzeleniem ostatniego naboju z taśmy osiągnięto dużą szybkostrzelność praktyczną zestawu ZU-23. Armaty te wywodziły się od prototypowego działka lotniczego TKB-494

Zestawy należące do Białoruskich Sił Desantowych

Zestaw pod oznaczeniem ZU-23-2 został wprowadzony do uzbrojenia Wojska Polskiego w 1966 roku, a od 1972 roku zestaw był produkowany w naszym kraju przez Zakłady Mechaniczne „Tarnów” S.A. Oprócz Polski broń znajduje się lub znajdowała w użytkowaniu w ponad 40 państwach na niemal całym świecie.

W Polsce zestaw ZU-23-2 poddano licznym pracom modernizacyjnym. Stał się również podstawą do opracowania okrętowych (morskich) zestawów przeciwlotniczych typu Wróbel. Mimo dobrych parametrów taktycznych, które jednak dziś nie zapewniają temu zestawowi już takich możliwości, zwłaszcza przy zwalczaniu szybko poruszających się samolotów, to jednak możliwości zwalczania lekko opancerzonych pojazdów oraz siły żywej i nisko lecących śmigłowców, to były one powszechnie

używane przez Polskie Kontyngenty w Iraku oraz Afganistanie. W krajach należących do Układu Warszawskiego, zestawy te nie były używane tylko w Czechosłowacji.

W położeniu bojowym zestaw ten może być ustawiony i transportowany na skrzyni ładunkowej samochodów ciężarowo-terenowych Star oraz Jelcz w zestawie Hibneryt.

Broń – 34. Śląski Dywizjon Rakietowy Obrony Powietrznej

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Święto Wojska Polskiego, Piknik Militarny 15.08.2021 –
Koziegłowy

Zasada działania

Zestaw działa na zasadzie odprowadzania części gazów prochowych przez boczne otwory w lufach broni. Każda z armat jest zasilana z taśm nabojoych o pojemności 50 sztuk. Celowanie odbywa się za pomocą przyrządów optyczno-mechanicznych. Lufy są szybko wymienne, których wymiana w teorii trwa 14-15 sekund, rygłowanie broni przez zamek klinowy o ruchu pionowym. Zestaw wyposażony w optyczno-mechaniczny celownik wektorowy ZAP-23, używany podczas strzelania do celów powietrznych o prędkościach lotu do 300 m/s oraz celownik optyczny typu T-3.

ZU-23-2 może być przewożony za pomocą różnych nośników, np. samochodów ciężarowych Ural-375D lub Star 266 (Hibneryt).

Producent broni – Polska:

- Zakłady Mechaniczne „Tarnów” S.A.

Tytuł i sygnatura instrukcji:

- 23 mm podwójna armata przeciwlotnicza ZU-23-2. Opis i użytkowanie Uzbr. 2458/87

Ogólna charakterystyka broni:

- Przeznaczenie – do zwalczania celów powietrznych na wysokościach do 15000 metrów i odległościach do 2000 metrów oraz przy zwalczaniu celów naziemnych (siły żywej, celów nieopancerzonych lub lekko opancerzonych)
- Zasada działania – odprowadzenie gazów prochowych przez boczny otwór w lufie, ryglowanie zamkiem klinowym
- Zasilanie uzbrojenia – taśmowe, ze skrzynek amunicyjnych o pojemności 50 naboji, przy czym ostatni nabój z taśmy pozostaje w donośniku, zapewniając szybkie przeładowanie i ciągłość ognia, po przyłączeniu nowej skrzynki i podaniu taśmy amunicyjnej (bez konieczności przeładowywania armat)
- Naprowadzanie zestawu – w płaszczyźnie poziomej i

pionowej ręcznie, za pomocą manipulatorów

- Zastosowane podwozie – dwukołowe, zawieszenie na wałkach skrętnych, w położeniu bojowym koła są składane na boki, a zestaw spoczywa na trzech podnośnikach śrubowych
- System celowniczy zestawu – automatyczny, wektorowy typu ZAP-23 do celów powietrznych, optycznych T-3 do celów naziemnych
- Środek ciągu – samochód ciężarowy Star 266, samochód terenowy UAZ-469B

Dane taktyczno-techniczne broni:

- Kaliber luf – 23 mm
- Długość lufy – 2010 mm (z zamontowanym tłumikiem płomienia)
- Długość armaty 2A14 – 2555 mm
- Liczba bruzd – 10
- Skok bruzd – zmienny od 50 kalibrów przy wlocie lufy do 30 kalibrów przy jej wylocie
- Wymiary w położeniu (długość x szerokość x wysokość) – w położeniu marszowym; 4570 mm x 1830 mm x 1870 mm, w położeniu bojowym – 4570 mm x 2880 mm x 1220 mm
- Wysokość linii ognia – 620 mm
- Masa zestawu – 950 kg
- Masa armaty 2A14 – 75 kg
- Masa jednej lufy – 27,2 kg
- Masa pełnej skrzynki naboju – 35,5 kg

- Kąty ostrzału w płaszczyznach – pionowej od -10 stopni do +85/90 stopni, w płaszczyźnie poziomej 360 stopni
- Prędkość początkowa wystrzelenia pocisku – 970 m/s
- Szybkostrzelność teoretyczna (z dwóch armat) – 1600 strz./min.
- Szybkostrzelność praktyczna – 400 strz./min.
- Czas przejścia w położenie bojowe/marszowe – 15-20 sekund/35-40 sekund
- Obsługa zestawu – 5 żołnierzy

Zastosowana amunicja:

- Typ naboju – 23 x 152B mm
- Rodzaje stosowanych pocisków – odłamkowo-zapalająco-smugowa OFZT, przeciwpancerno-smugowy BZT, nabój ślepy bez pocisku, nabój treningowy
- Masa naboju OFZT i BZT – 0,45 kg
- Masa pocisku OFZT i BZT – 0,19 kg
- Liczba jednostki ognia – 2000 sztuk naboju

1. Najnowsze uzbrojenie Wojska Polskiego Siły Lądowe, wydawnictwo Bellona